

Handläggare
Christoffer Carlsson
Telefon: 08-50827692**Till**
Idrottsnämnden
2025-05-27

Svar på skrivelse om föreningsdrivna idrottsanläggningar

Förvaltningens förslag till beslut

Idrottsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Ärendet

Centerpartiet, genom Mikael Peterson, har inkommit med en skrivelse till idrottsnämnden med frågor till nämnden kopplat till föreningsdrivna idrottsanläggningar, utifrån att drift- och nyttjanderättsavtalen för Älvsjö IP har sagts upp till upphörande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ekonomiavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Angående föreningsdrift av idrottsanläggningar:

Föreningsdrift av idrottsanläggningar är vanligt förekommande i hela Sverige. Ofta finns det även ett kommunalt ekonomiskt stöd som avser stötta de ideella föreningar för de kostnader som de har för sin egen idrottsanläggning (föreningen äger eller har en ägarliknande ställning för idrottsanläggningen) där de bedriver barn- och ungdomsverksamhet. En grundläggande förutsättning för detta är att föreningen, i egenskap av ägare, svarar för idrottsanläggningens kostnader och standard.

För Älvsjö Idrottsplats (IP) så särskiljer det sig från ovan då det är en av Stockholms stads ägda idrottsanläggningar, där kommunen har svarat för majoriteten av kostnader, b.la investeringar, och föreningens åtaganden har utgjort en tjänst som utförs på uppdrag av staden.

Svar på Centerpartiets frågor:

1. **Anser förvaltningen att det i dag är juridiskt omöjligt att låta föreningar drifta anläggningar i Stockholm under nya avtal – och i så fall, på vilka grunder?**

Det är inte juridiskt omöjligt att föreningar kan sköta stadens idrottsanläggningar. Sådana uppdrag ska då ske i enlighet med gällande regelverk. I praktiken innebär detta att köp av drifttjänster av idrottsanläggningar behöver genomföras utifrån Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) eller Lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner (LUK). Direkt tilldelning av driftsavtal till enskild förening utan beaktande av upphandlingsregelverket är inte möjligt.

2. **Har förvaltningen utrett möjligheten att använda andra modeller än drift, t.ex. IOP eller andra former av samverkan, för att möjliggöra föreningsdrift?**

En IOP är inte en möjlig avtalsform för att låta ideella föreningar ansvara och sköta driften av stadens ägda idrottsanläggningar. Detta då de åtaganden som idrottsföreningarna ska utföra innebär att det blir ett köp av tjänster som redan tillhandahålls på en marknad och som upphandlingslagstiftningen reglerar. Ett IOP får inte innebära en tilldelning av ett offentligt kontrakt enligt upphandlingslagstiftningen. Är omständigheterna sådana att det är fråga om att kommunen köper en tjänst genom tilldelning av ett offentligt kontrakt så är det inte ett IOP.¹

Är förvaltningen öppen för att ta fram en strategi eller riktlinjer för när och hur föreningsdrift kan vara ett alternativ i framtiden?

Eventuella strategier och riktlinjer avseende föreningsdrift behöver dock alltid utformas i enlighet med gällande lagstiftning, så som kommunallagen och upphandlingslagstiftningen. Vid köp av tjänst kan inte en viss tjänsteleverantör eller att denna ska ha en speciell associationsrättslig form (ideell förening) garanteras. Utifrån förvaltningens nuvarande organisation, driftorganisation och bokningsprocess (inklusive erbjudanden om nolltaxa), är köp av drifttjänster för stadens ägda idrottsanläggningar en omfattande process. Upphandling av tjänsteleverantörer av idrottsanläggningar har tidigare genomförts av idrottsnämnden (ex. Högdalens sim- och idrottshall och Liljeholmshallarna), men har avslutats.

Föreningsdrift av idrottsanläggningar behöver vara förbehållen sådana idrottsanläggningar där staden inte står som ägare och ansvarar för investeringar. Är det ideella idrottsföreningar som, i egen regi och/eller samarbete med externa aktörer, uppför och svara för sin egen idrottsanläggning. Ska staden, i andra former än nuvarande stödformer, bidra ekonomiskt är det en fråga för vidare utredning.

3. Varför har man inte tidigare, i samband med alla diskussioner om den nya arbetstunneln på Älvsjö IP, informerat om att idrottsförvaltningen tänker ta över driften av Älvsjö IP? Varför kommer uppgifterna så sent?

Information om förändringar för platsens förutsättningar har varit en långtgående, och pågående process, där olika frågor har successivt kommunicerats i takt med att planeringen för tunnelbanebygget konkretiserats. Beslutet om uppsägning av driftavtalet är en direkt följd av den planerade markanvändningen och att förändringar av platsen som inte längre möjliggör att en förening, utifrån avtal, har ansvar för att utföra driften av anläggningen och tillhörande fristående nyttjanderätt. Uppsägningen av avtalsförhållandet har följt av gällande avtalstid. Uppsägning av ett avtal om tjänst sker normalt i samband med avtalat uppsägningstid, vilket även skett i detta fall. Förvaltningen beklagar om informationen kan ha uppfattats som sen, men har följt gängse gång för hur uppsägningar av tjänsteavtal genomförs.

Marina Höglund
Idrottsdirektör
Idrottsförvaltningen

Susanne Olsson
Avdelningschef
Idrottsförvaltningen

Bilagor

1. Skrivelse om föreningsdrivna idrottsanläggningar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Marina Högland, Idrottsdirektör	2025-05-15
Susanne Olsson, Avdelningschef	2025-05-15